Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om bekæmpelse af seksuelt misbrug af børn, seksuel udnyttelse af børn og børnepornografi og om ophævelse af rammeafgørelse 2004/68/RIA

KOM(2010) 94 endelig — 2010/0064 (COD)

(2011/C 48/24)

Ordfører: **Madi SHARMA**

Den 22. juli 2010 besluttede henholdsvis Europa-Parlamentet og Rådet under henvisning til artikel 304 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF) at anmode om Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om:

Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om bekæmpelse af seksuelt misbrug af børn, seksuel udnyttelse af børn og børnepornografi og om ophævelse af rammeafgørelse 2004/68/RIA

KOM(2010) 94 endelig – 2010/0064 (COD).

Det forberedende arbejde henvistes til EØSU's Sektion for Beskæftigelse, Sociale og Arbejdsmarkedsmæssige Spørgsmål og Borgerrettigheder, der vedtog sin udtalelse den 2. september 2010.

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg vedtog på sin 465. plenarforsamling den 15.-16. september 2010, mødet den 15. september 2010, følgende udtalelse med 110 stemmer for og 7 hverken for eller imod:

1. Konklusioner og henstillinger

1.1 **EØSU fordømmer på det skarpeste ethvert seksuelt misbrug og enhver seksuel udnyttelse af børn** og roser Kommissionen for at styrke Europas engagement i bekæmpelsen af misbrug af børn ved at erstatte rammeafgørelse 2004/68 RIA med et nyt mere objektivt direktiv. Man må aldrig undervurdere kriminalitetens alvor, den alvorlige skade, den store risiko og den sårbarhed, børn overalt i verden udsættes for. Beskyttelse af børn på alle niveauer bør være en prioritet, og ofre og krænkere bør tilbydes maksimal støtte, så de kan komme ud af problemet, med henblik på at forbedre social beskyttelse i fremtiden.

1.2 EØSU gentager sin opfordring til såvel **EU med den nye Lissabontraktat som de medlemsstater, der endnu ikke har underskrevet og ratificeret »Europarådets konvention om beskyttelse af børn mod seksuel udnyttelse og seksuelt misbrug« og FN's valgfrie protokol til konventionen om barnets rettigheder vedrørende salg af børn, børneprostitution og børnepornografi, om hurtigst muligt at gøre det**, så EU kan foretage en effektiv revurdering af sin behandling af europæiske borgere, der misbruger børn ([1]). EU kunne inden for bilaterale aftaler aktivt overtale andre europæiske lande (f.eks. Rusland og Bosnien-Hercegovina) til at underskrive konventionen. **Indarbejdelse af konventionens bestemmelser i EU-lovgivning vil mere effektivt lette en hurtig vedtagelse af nationale foranstaltninger end nationale procedurer for ratificering og sikre en bedre overvågning af gennemførelsen.**

1.3 Det er vigtigt med en juridisk ramme for retsforfølgelse og domfældelse af personer, der misbruger og udnytter børn seksuelt. Forebyggelse må dog være det vigtigste i Europa og bør betragtes på linje med lovgivning. Dette fremhæves som et af direktivets målsætninger, men omtales ikke tilstrækkeligt heri. EØSU kunne afgive en udtalelse om at revidere de forebyggende tiltag og fremhæve internationale eksempler på civilsamfundets og regeringers bedste praksis på området.

1.4 EØSU anbefaler, at der oprettes en platform til udveksling af god praksis vedrørende behandlingen af disse forbrydelser, såvel lovgivningsmæssigt som ikke-lovgivningsmæssigt, og til udvikling af metodologiske redskaber og uddannelse. Dette bør indebære et tættere samarbejde med civile samfundsorganisationer, arbejdsmarkedets parter og ngo'er til støtte for uddannelse og bevidstgørelse på lokalt plan.

1.5 EØSU opfordrer EU-institutionerne (Kommissionen, Rådet og Europa-Parlamentet), der alle befinder sig i en magtfuld og privilegeret position, til at lægge fælles pres på lande uden for EU, navnlig i den industrielt veludviklede del af verden (f.eks. USA, Canada, Japan, Australien og Rusland), og forlange **fjernelse** af websider, som indeholder materiale, der skildrer seksuelt misbrug af børn. EU må i kraftigere vendinger forlange ansvarlig handling fra ICANN ([2]).

([1]) Se henvisning i EØSU's udtalelse EUT C 317 af 23. december 2009, s. 43. »Europarådets konvention om beskyttelse af børn mod seksuel udnyttelse og seksuelt misbrug« vedtaget den 25. oktober 2007, er tilgængelig på: http://conventions.coe.int/Treaty/EN/treaties/Html/201.htm. Følgende medlemsstater har endnu ikke underskrevet konventionen: Tjekkiet, Ungarn, Letland og Malta (http://conventions.coe.int/Treaty/Commun/ChercheSig.asp?NT=201&CM=&DF=&CL=ENG).
»Valgfri protokol til FN-konventionen om barnets rettigheder vedrørende salg af børn, børneprostitution og børnepornografi«. Vedtaget i maj 2000. Trådte i kraft i januar 2002. Tilgængelig på: http://www2.ohchr.org/english/law/crc-sale.htm. Følgende medlemsstater har endnu ikke ratificeret den valgfrie protokol til FN's konvention om barnets rettigheder: Tjekkiet, Finland, Irland, Luxembourg og Malta (http://treaties.un.org/Pages/ViewDetails.aspx?src=TREATY&mtdsg_no=IV-11-c&chapter=4&lang=en).

([2]) Internet Corporation for Assigned Names and Numbers.

1.6 EØSU finder, at førsteprioritet skal være at fjerne websider, som indeholder materiale, der skildrer seksuelt misbrug af børn, og at de pågældende sider blokeres, hvis de ikke kan fjernes. I den forbindelse kunne EØSU afgive en udtalelse om konsekvenserne af henholdsvis fjernelse og blokering efter høring af aktører og civilsamfundet.

1.7 EØSU opfordrer medlemsstaterne til at benytte det nye direktiv som anledning til at lancere en debat om fastsættelsen af en minimumsalder for samtykke i kønslig omgængelse i hele Europa. I forbindelse med mobilitet, indvandring og ændrede samfundsværdier i Europa, bør der afholdes debatter og høringer om, hvilken indflydelse »traditioner« har i denne henseende.

1.8 EØSU anbefaler, at Kommissionen fastsætter klare definitioner af visse begreber, som ellers vil kunne føre til tvetydigheder i forbindelse med omsætningen i national lovgivning.

1.9 EØSU ser gerne, at direktivet fastsætter »ensartede forældelsesfrister« for alle medlemsstater. EØSU vil eventuelt gå et skridt videre og foreslå, at »forældelsesbestemmelserne« først skal begynde at gælde fra det tidspunkt, hvor offeret fylder 18 år.

1.10 EØSU er under sit arbejde blevet bistået af mange ngo'er og eksperter, der er beskæftiget med beskyttelse af børn. Disses anbefalinger vedrørende det nye direktiv kan ses på deres hjemmesider ([3]). EØSU anerkender det prisværdige arbejde, som udføres af ngo'er i hele verden for at beskytte børn, og roser EU-institutionerne, Europarådet og FN for at have udarbejdet retsinstrumenter, der beskytter børn mod seksuel udnyttelse.

2. **Baggrunden for og formålet med det ny direktiv**

2.1 EU anerkender børns rettigheder i artikel 3 i Lissabontraktaten (TEU) og i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder, navnlig i artikel 24, og dette charters retsgrundlag, der indeholder en positiv forpligtelse til at handle ud fra en målsætning om at sikre den nødvendige beskyttelse af børn. Det slås fast, at **barnets tarv skal komme i første række** i alle handlinger vedrørende børn, hvilket også er i overensstemmelse med FN's konvention om barnets rettigheder. Dette er blevet omsat til en målrettet politik om fremme, beskyttelse og gennemførelse af børns rettigheder samt EU's ungdomsstrategi i Unionens politik indadtil og udadtil.

2.2 Det ny direktiv, der ligger på linje med forslag om forebyggelse og bekæmpelse af menneskehandel og beskyttelse af ofrene herfor samt programmet om et »sikrere internet«, arbejder videre på mere materielle regler om retspleje og strafferet i medlemsstaterne til beskyttelse af børn. De forebyggende foranstaltninger vil ligeledes blive mere effektive i hele EU og forhindre en situation, hvor forbryderne vælger at begå overgreb i medlemsstater med mindre strikse regler. Fælles definitioner vil gøre det muligt at fremme udveksling af nyttige fælles data, fremme deres sammenlignelighed og lette det internationale samarbejde.

2.3 Det ny direktiv vil dække:

— Nye forbrydelser på IT-området, herunder **den nye lovovertrædelse kaldet »grooming«**.

— **Hjælp til at efterforske strafbare handlinger og rejse tiltale**.

— Retsforfølgning i forbindelse med lovovertrædelser begået i udlandet, af såvel EU-statsborgere som personer, der har deres sædvanlige opholdssted i landet, **og som står til at blive retsforfulgt, også selvom de har begået forbrydelserne uden for EU.**

— Der vil blive indført nye bestemmelser om beskyttelse af ofre for at sikre, at de har **let adgang til retsmidler og ikke lider under at deltage i en straffesag**.

— Forebyggelse af lovovertrædelser gennem tiltag, der fokuserer på tidligere forbrydere, så man forhindrer, at de begår forbrydelser igen, og tiltag, der **begrænser adgangen til børnepornografi på internettet.**

3. **Generelle bemærkninger om begrundelsen**

3.1 I betragtning af, at **» Barnets tarv skal veje tungest, når der træffes foranstaltninger til at bekæmpe disse forbrydelser i overensstemmelse med Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder og FN's konvention om barnets rettigheder**«, støtter EØSU beslutningen om at overholde nærhedsprincippet i forbindelse med ajourføring, udvidelse og styrkelse af national lovgivning. Medlemsstater bør være i stand til at afskaffe kravet om dobbelt strafbarhed ved fastlæggelse af en ekstraterritorial straffemyndighed for lovovertrædelser. **Medlemsstaterne bør have myndighed til at retsforfølge alle former for seksuelt misbrug af børn.**

3.2 Eksisterende og ny lovgivning skal håndhæves bedre og overvåges af Kommissionen med støtte fra Europol og retshåndhævende instanser for at sikre høj prioritering af beskyttelse af børn. Der bør opstilles fælles principper og kriterier for, hvor alvorlig en forbrydelse hhv. seksuelt misbrug og seksuel udnyttelse er. EØSU anbefaler, at der oprettes en platform til udveksling af god praksis vedrørende behandlingen af disse forbrydelser, såvel lovgivningsmæssigt som ikke-lovgivningsmæssigt, til udvikling af metodologiske redskaber og uddannelse. Dette kunne indebære et tættere samarbejde med civile samfundsorganisationer, arbejdsmarkedets parter og ngo'er til støtte for uddannelse og bevidstgørelse på lokalt plan.

([3]) IWF (www.iwf.org.uk), ECPAT International (http://www.ecpat.com), Save the Children (www.savethechildren.org), Missing Children Europe (www.missingchildreneurope.eu), Amnesty International (www.amnesty.org).

3.3 Overvågning af højt profilerede sager navnlig med påståede politiske, religiøse og flersidede følger skal foregå på en gennemskuelig måde på EU-plan for at undgå dobbeltarbejde ([4]).

3.4 For at styrke forebyggelsesmekanismer og mindske ofrenes sårbarhed bør direktivet også hænge sammen med andre EU-politikker, der vedrører emner som social sikkerhed, uddannelse, familie, beskæftigelse og den digitale dagsorden. Særligt udsatte grupper af børn er: immigranter, asylansøgere, uledsagede mindreårige, socialt udsatte, ekskluderede eller handicappede børn, børn i pleje eller børn, der kommer fra familier, hvor vold eller udnyttelse er en del af hverdagen.

3.5 Retshåndhævelsesundersøgelser fra USA og Europa viser en stærk sammenhæng mellem download af materiale, der skildrer seksuelt misbrug af spædbørn, og seksuelle overgreb på børn offline. En graduering af straffene på baggrund af kontakten risikerer at udsætte flere børn for alvorlig udnyttelse (navnlig spædbørn).

3.6 92 % af alt materiale på nettet om seksuelt misbrug kommer fra Nordamerika, Europa og Rusland ([5]). EØSU mener, at Kommissionen, Rådet og Europa-Parlamentet alle befinder sig i en magtfuld og privilegeret position til at kunne lægge pres på lande uden for EU, navnlig i den industrielt veludviklede del af verden, og forlange **fjernelse** af websider, som indeholder materiale, der skildrer seksuelt misbrug af børn.

3.7 Man er nødt til at arbejde for mere fremme af en »cybersikker kultur« og EU's digitale dagsorden ([6]) blandt borgerne. Med en stadig større udveksling af billeder, der skildrer seksuelt misbrug af børn ([7]), mellem private og stadig mere udbredt »grooming« på sociale netværkssteder er der behov for umiddelbare tiltag, så man kan identificere og retsforfølge de sexforbrydere, der benytter sig af sådanne websider og billeder, og de serviceudbydere, der tilbyder siderne, samt spore og stoppe strømmen af finansielle transaktioner med henblik på adgang til billeder, der skildrer seksuelt misbrug af børn. Teknologien findes til, at man kan identificere alle led i kæden af udnyttelse, og EU må i kraftigere vendinger kræve ansvarlig handling fra ICANN's side ([8]).

([4]) Den seneste tids rapporter om misbrugssager, der bl.a. er blevet afsløret gennem statslig indgriben, vidner om meget udbredt, systematisk misbrug i religiøse institutioner, pædofile net og på skoler og børnehjem. Mange af disse har man dækket over i årtier for at beskytte enkeltpersoners eller institutioners rygte og image.

([5]) http://www.iwf.org.uk/documents/20100511_iwf_2009_annual_and_charity_report.pdf

([6]) http://ec.europa.eu/information_society/digital_agenda/index_en.htm

([7]) ISIS-projektet har vist, at flere tusind filer med billeder af seksuelt misbrug af børn overføres hvert minut i peer-to-peer-netværk. »Supporting Law Enforcement in Digital Communities through Natural Language Analysis«, International Workshop on Computational Forensics, Springer Lecture Notes in Computer Science 5158 (2008), ss. 122–134.

([8]) Internet Corporation for Assigned Names and Numbers.

3.8 Direktivet er tydeligvis centreret omkring »barnets tarv« og »beskyttelse af børn«. Generelt skøjter direktivet dog let hen over de »forebyggende« foranstaltninger. **Forebyggelse må være det vigtigste i Europa og bør betragtes på linje med lovgivning**. Kommissionen har ingen særlig kompetence inden for forebyggelse, men direktivet bør fremme og oprette mekanismer, der sætter andre i stand til at gennemføre forebyggende foranstaltninger.

3.9 Hvad forebyggelse angår, kunne der anmodes om ekstrabevillinger til at udvide Kommissionens programmer (f.eks. Daphne og rammeprogrammet) og udvikle nye programmer, som civilsamfundspartnere kunne stå for. Efter EØSU's mening kan det have en effektiv forebyggende virkning at oplyse borgerne om eksistensen af særlige love, der straffer en bestemt adfærd, som skader børn.

3.10 Det er afgørende vigtigt med en forebyggende indsats mod seksuelt misbrug af børn. En sådan indsats skal ske i kombination med retlige sanktioner. EØSU foreslår derfor, at man i punktet »*Begrundelse og formål*«, hvor der står »*de mere specifikke mål er at retsforfølge forbryderne effektivt, beskytte ofrets rettigheder og at forhindre seksuel udnyttelse og seksuelt misbrug af børn*« bør tilføje »***bl.a. gennem hurtig identifikation af børn, som er ofre, via personale med en passende uddannelse og interventioner for børneofre og gerningsmænd***«.

3.11 Der bør lægges vægt på den forebyggende indsats og retsforfølgelse i forbindelse med **»peer to peer«** udnyttelse og handel med billeder. Med en stadig større udveksling af filer og stadig mere udbredt »grooming« på sociale netværkssteder er der behov for umiddelbare tiltag, så man kan identificere og retsforfølge de sexforbrydere, der benytter sig af sådanne websider, og de serviceudbydere, der tilbyder dem.

3.12 Forslaget (»*Begrundelse og formål*«) fremhæver, at »*et betydeligt mindretal af børn i Europa udsættes for seksuelle overgreb i deres barndom*«. **Der må også tages hensyn til truslen mod børn uden for Europa**, fordi et barn er et barn, uanset hvor i verden, det befinder sig, og det har behov for beskyttelse mod rejsende sexforbrydere fra Europa, der udsætter andre europæiske eller ikke-europæiske børn for overgreb.

3.13 Begrebet »børnepornografi« (titel, definition og gennem hele teksten) bør erstattes med begrebet »***billeder eller materiale, der skildrer seksuelt misbrug af børn***«. Pornografi associeres med erotika.

3.14 »**Turisme**«: Direktivet anvender begrebet »*sexturisme*« (9. betragtning). Det begreb, der nu anvendes af eksperter og ngo'er på området er »*rejsende sexforbrydere*« ([9]). »Turisme« associerer til ferier og glæde, hvilket også blev fremhævet i en af EØSU's tidligere udtalelser om »beskyttelse af børn mod rejsende sexforbrydere« ([10]).

3.15 »**Traditioner**« (7. betragtning) »*Dette direktiv regulerer ikke medlemsstaternes politik med hensyn til kønslig omgængelse (…) under hensyntagen til de forskellige kulturelle og juridiske traditioner.*« EØSU foreslår, at man i forbindelse med mobilitet, indvandring og ændrede samfundsværdier i Europa, afholder debatter og høringer om, hvilken indflydelse »traditioner« har i denne henseende. Høringen – og de juridiske konsekvenser – bør også omfatte kulturel praksis som f.eks. kønslemlæstelse af piger, som kan betragtes som seksuelt misbrug af børn.

3.16 »**Offentligt tilgængelig**« (13. betragtning): »*Børnepornografi, (…) kan ikke fortolkes som en ytring af en holdning. For at bekæmpe den må udbredelsen af materiale om børnemisbrug mindskes ved at gøre det vanskeligere for forbrydere at uploade sådant indhold til det offentligt tilgængelige internet*«. **Direktivet skal forhindre materiale, der skildrer seksuelt misbrug af børn, af enhver form i ethvert medium** ([11]). Begrebet »afbildning« dækker ikke alt tilgængeligt materiale. Direktivet bør også omfatte andet materiale, der skildrer seksuelt misbrug af børn, end afbildning. Direktivet bør desuden tage højde for begreber som »kunstnerisk frihed« og »ytring af en holdning«, så det sikres, at disse ikke fejlfortolkes i forbindelse med materiale, der skildrer seksuelt misbrug af børn. Artikel 2 b), der indeholder definitionen af »børnepornografi« bør derfor formuleres, som følger: i) »***ethvert materiale, der fremstiller et barn (…)***«, ii) »***enhver fremstilling af et barns kønsorganer (…)***« og iii) »***ethvert materiale, der fremstiller en person, der ser ud som et barn (…)***«.

3.17 Med hensyn til sætningen i 13. betragtning om at »*anspore internetudbyderne til frivilligt at udarbejde adfærdskodekser og retningslinjer for at blokere adgangen til de pågældende internetsider*« vil EØSU gerne understrege, at det bør prioriteres højest at fjerne indholdet ved kilden, og kun hvor dette ikke kan lade sig gøre (dvs. uden for EU), bør adgangen til disse sider blokeres. Dette bør være et juridisk krav i Europa, såfremt industrien, internetudbyderne, de økonomiske og finansielle aktører som f.eks. kreditkortselskaberne, mener det alvorligt, når de hævder at være engageret i kampen mod dette misbrug.

([9]) CEOP.
([10]) Jf. fodnote 1.
([11]) EUT C 224 af 30.8.2008, s. 61.

4. **Særlige bemærkninger til direktivets artikler**

4.1 Artikel 1 (»*Genstand*«): bør omfatte »*sanktioner på området* ***seksuelt misbrug og*** *seksuel udnyttelse af børn* **og præsentation af materiale, der skildrer seksuelt misbrug af børn**.«

4.2 Artikel 2 b) iv): til »*realistiske billeder af et barn, der er involveret*« bør tilføjes »***eller fremstilles som værende involveret***«.

4.3 Artikel 2 b): ordet »primært« bør slettes alle steder i teksten, da det fjerner fokus fra »med seksuelt formål«.

4.4 Artikel 2 e): undtagelsen »*ikke stater og andre offentlige organer under udøvelsen af offentligretlige beføjelser samt offentligretlige internationale organisationer*« slettes. En juridisk person skal ikke ustraffet kunne begå seksuel udnyttelse af børn.

4.5 Artikel 3, stk. 3, og artikel 8 om »samtykke i kønslig omgængelse«: hvad angår sætningen »at have kønslig omgængelse med et barn under den alder, hvor det i henhold til national ret gyldigt kan samtykke heri« skal det bemærkes, at protokollen til FN's konvention om barnets rettigheder og EU definerer et barn som »en person under 18 år«. Terminologien er således indbydes modstridende. Dette behandles delvist i artikel 8 »*Kønslig omgængelse mellem samtykkende ligestillede*«. Hertil kommer, at artikel 3, 4, 5 og 8 ikke behandler kønslig omgængelse mellem samtykkende børn, der har nået alderen for samtykke i kønslig omgængelse eller er ældre. EØSU mener, at dette vil kræve yderligere debat og afklaring. EØSU opfordrer medlemsstaterne til at benytte det nye direktiv som anledning til at fastsætte en minimumsalder for samtykke i kønslig omgængelse i hele Europa. Det er også nødvendigt med en afklaring af begrebet »*tæt på hinanden med hensyn til alder*«.

Artikel 3, stk. 4, i): i lyset af de overgreb, der finder sted i familien, bør »*forældremyndighed*« specificeres som et tillidsforhold. Dette ville være i overensstemmelse med artikel 5 i protokollen til FN's konvention om barnets rettigheder. Desuden bør begrebet »*anerkendt*« slettes i forbindelse med »*en (…) position med hensyn til tillid, myndighed eller indflydelse i forhold til barnet*«: Det er af meget stor betydning som følge af de begivenheder, der har fundet sted i Europa ikke kun i pædofile kredse, men også i familier, kirken og uddannelses- og plejeinstitutioner. Det er altafgørende, at der ikke gives fritagelse for retsforfølgelse, afhøring eller adgang til sager til nogen med politisk eller religiøs myndighed.

4.6 Artikel 3, stk. 5: listen over overgreb i form af seksuelt misbrug bør også omfatte »*ekshibitionisme*«. Dette forudsætter, at Kommissionen fastsætter en acceptabel definition af ekshibitionisme ([12]).

4.7 Artikel 4, stk. 2, 3, 4 og 5 omhandler »*pornografisk optræden*« og vedrører direkte inddragelse af barnet. Dette kan forveksles med artikel 5, der omhandler »*Lovovertrædelser i forbindelse med børnepornografi*«. En forklarende note kunne være på sin plads for at undgå en sammenblanding.

4.8 Artikel 4 til 8: Direktivet bør give en klar definition af ordene »*bevidst* «og »*forsætlig*«.

4.9 Artikel 4, stk. 1: Ordet »*forsætlig*« bør slettes, eftersom gerningsmanden ellers kan hævde, at de ikke kendte offerets alder for at undgå retsforfølgelse ([13]).

4.10 Artikel 4, stk. 8: Til »*At have kønslig omgængelse (…)*« bør tilføjes »***eller acceptere at have kønslig omgængelse***«, og det skal være muligt at retsforfølge »***uanset om kønsakten har fundet sted eller ej***«.

4.11 Artikel 6 (»*Hvervning af børn til seksuelle formål*«) bør udvides til også at omfatte forskellige former for »grooming«, herunder »grooming« begået af voksne med ansvar for beskyttelse af børn og »grooming« uden for internettet.

4.12 Artikel 7 og 9: Ligesom i resten af direktivet bør disse artikler fastsætte længden af straffen for den kriminelle handling

4.13 Artikel 7, stk. 3 b): En del rejsende sexforbrydere er lejlighedsvise forbrydere, der griber muligheden for seksuelt misbrug, når den viser sig. Derfor foreslår EØSU, at »***tilrettelæggelse af rejse- og andre arrangementer med det formål at begå lovovertrædelserne i artikel 3-7***« skal være strafbar.

4.14 Artikel 8: Formuleringen »*for så vidt som den ikke involverer nogen form for misbrug*« bør erstattes med »***for så vidt som den ikke involverer nogen form for tvang***«.

4.15 I artikel 9 (»*Skærpende omstændigheder*«) kan tilføjes: »*i) lovovertrædelsen er begået med brug af grov vold, eller barnet blev forvoldt* ***eller ville efter al sandsynlighed blive forvoldt*** *alvorlig skade ved lovovertrædelsen*«.

([12]) Dette spørgsmål blev for nylig accentueret i en sag i Portugal.

([13]) ECPAT anbefaler en særlig bestemmelse, der vender bevisbyrden i forbindelse med en persons alder i materiale, der skildrer seksuelt misbrug af børn, således at den kommer til at ligge på de mennesker, der producerer, distribuerer og/eller besidder materialet. Dette er allerede sket i Holland.

4.16 I lyset af den skade, som sådanne forbrydelser påfører børneofre, selv efter at de er blevet voksne, foreslår EØSU, at de skal være uden forældelsesfrist, eller at der skal fastsættes en minimumsperiode, hvor de ikke kan blive forældede.

4.17 Artikel 10 og artikel 12 tager ikke højde for gerningsmænd, der flytter til et andet land, og går ikke langt nok for at forhindre gerningsmænd i at rejse. I en tidligere udtalelse ([14]) anbefalede EØSU sammen med ECPAT ([15]):

— kontrolprocedurer og forbud

— bilaterale samarbejdsaftaler

— aftaler om at deportere dømte lovovertrædere

— brug af »Foreign Travel Orders« (FTO).

4.18 Artikel 11 (»*Juridiske personers ansvar*«): juridiske personer bør også holdes ansvarlige, hvis de har lettet gerningsmandens overgreb, uanset om det har skaffet dem vinding eller ej. Derfor bør sætningen: (som) »*for at skaffe dem vinding*« (begås af en person) udgå.

4.19 Artikel 12 b) (»*Sanktioner over for juridiske personer*«): Denne artikel bør ændres, så gerningsmanden ikke blot forbydes at udøve erhvervsvirksomhed, men hindres i at udøve »en hvilken som helst aktivitet«, der har med børn at gøre.

4.20 Artikel 13 (»*Sikring af, at ofret ikke retsforfølges*«) skal »***sikre***« og ikke kun gøre det »*muligt*«, at børn ikke retsforfølges eller pålægges sanktioner for deres indblanding i ulovlige handlinger, som er en direkte følge af, at de har været udsat for disse lovovertrædelser.

4.21 Artikel 14 omhandler »*efterforskning og retsforfølgning*«. Med henblik på en praktisk og effektiv efterforskning og retsforfølgning bør der træffes de nødvendige foranstaltninger for at sikre adgang til midler til uddannelse, vejledning og forskning om ny og fremspirende teknologi. Efterforskningen skal være fuldstændig gennemskuelig. Denne artikel bør også gøre det muligt, at bestemte typer forbrydelser ikke omfattes af en forældelsesfrist.

4.22 Artikel 14, stk. 2: For så vidt angår »*i en tilstrækkelig lang periode efter*«, bør medlemsstaterne levnes en vis fleksibilitet med hensyn til forældelsesfrister, så de også kan tage hensyn til, hvor alvorlige følgerne har været for ofrets liv, sundhed og/eller velbefindende.

4.23 EØSU anbefaler, at direktivet skal fastsætte, at de i den nationale lovgivning gældende forældelsesfrister først regnes fra den dag, ofret når myndighedsalderen. Det foreslår endvidere, at Kommissionen skal arbejde på at fremme en harmonisering af de nationale forældelsesfrister for at undgå forvirring og fejl, når retshåndhævende instanser foretager undersøgelser på tværs af grænserne.

([14]) Jf. fodnote 1.

([15]) ECPAT – End Child Prostitution, Child Pornography and the Trafficking of Children for Sexual Purposes – har en særlig rådgivende status under FN's Økonomiske og Sociale Råd (ECOSOC).

4.24 Artikel 14, stk. 3: For så vidt angår »*(…) har effektive efterforskningsværktøjer til deres rådighed (…)*«, er det vigtigt at sikre, at ikke kun værktøjerne, men også fuldt uddannede medarbejdere til at anvende værktøjerne, er for hånden.

4.25 Artikel 15 vedrører »*anmeldelse*«, men omtaler ingen mekanismer eller bevilling af midler for effektivt at støtte en hurtig indgriben af fagfolk, der arbejder med børn. I lyset af at for få seksualforbrydelser mod børn anmeldes, er det vigtigt at der indføres effektive og lettilgængelige anmeldelsesmekanismer i alle medlemsstater.

4.26 For at tilskynde til, at mistanke om eller faktiske tilfælde af seksuelt misbrug eller seksuel udnyttelse af børn anmeldes i tide, er det vigtigt at sikre, at fagfolk, der anmelder i god tro, beskyttes mod klager i henhold til strafferetlige eller civilretlige bestemmelser, klager indgivet til etiske udvalg og retsforfølgelse for krænkelse af regler om tavshedspligt.

4.27 Artikel 16, stk. 1 d) (»*Jurisdiktionskompetence og koordinering af retsforfølgningen*«) kommer slet ikke ind på aspekter vedrørende udlevering af mistænkte. Dette emne er omhandlet i artikel 5 i den valgfrie protokol til FN's konvention om barnets rettigheder og bør derfor også overvejes i Kommissionens direktiv. I samme punkt bør sætningen »*(…) en juridisk person, som har hjemsted i den pågældende medlemsstat (…)*« udvides til »*(…) en juridisk person, som har hjemsted i* ***eller opererer fra*** *den pågældende medlemsstat (…)*«.

4.28 Artikel 16, stk. 2: I sætningen »*(…) deres jurisdiktionskompetence omfatter situationer (…) omhandlet i (…) artikel 3 og 7* (…)« vil EØSU foreslå, at artikel 3, 4, 5, 6 og 7 medtages.

4.29 Artikel 16, stk. 3: Der kan ingen undtagelser være, hvis medlemsstaterne er oprigtige omkring den globale beskyttelse af børn. Følgende undtagelse bør derfor udgå: »*En medlemsstat kan beslutte, at den ikke vil anvende, eller at den kun i specifikke tilfælde eller under specifikke omstændigheder vil anvende (…) for så vidt som lovovertrædelsen er begået uden for dens område*«.

4.30 Artikel 17, stk. 1: For så vidt angår sætningen »*ydes hjælp (…)*«, anbefaler EØSU, at de enkelte medlemsstater skal sikre, at børn, der er ofre for de i artikel 3 til 7 omtalte forbrydelser, tilbydes en passende specialiseret hjælp, herunder et sikkert opholdssted, medicinsk og psykosocial hjælp og undervisning. Medlemsstaterne skal sikre, at disse tjenester leveres af uddannet personale under hensyntagen til barnets kulturelle identitet/herkomst, køn og alder ([16]). Sådanne foranstaltninger vil mindske udsatheden og således styrke forebyggelsen.

4.31 Artikel 19 om »*efterforskning og straffesager*«: Dette emne er omhandlet i artikel 8 i den valgfrie protokol til FN's konvention om barnets rettigheder og bør derfor også overvejes i Kommissionens direktiv.

([16]) Rio de Janeiro-erklæringen og opfordringen til at forebygge og sætte en stopper for seksuel udnyttelse af børn og unge.

4.32 EØSU vil desuden anbefale, at der henvises til retningslinjerne i beslutning nr. 2005/20 fra FN's Økonomiske og Sociale Råd om foranstaltninger vedrørende beskyttelse af børn, der er ofre for eller vidner til forbrydelser ([17]).

4.33 Mange børn, der er blevet misbrugt eller solgt af deres forældre, af menneskehandlere eller voksne med tilknytning til prostitution, har mistet tilliden til voksne. Derfor må der opbygges et tillidsfundament mellem voksen og barn, før en efterforskning kan finde sted. Medlemsstaterne må derfor identificere børneofre og give dem et nyt liv, f.eks. gennem bolig, pleje, beskyttelse og psykologiske tjenesteydelser fra eksperter, i tilknytning til retshåndhævelsen og retsforfølgelsen af sådanne forbrydelser.

4.34 Artikel 19 e).: efter »*begrænses antallet af forhør mest muligt, og forhør foretages kun, hvis det er strengt nødvendigt for straffesagen*« bør tilføjes »***eller for at sikre barnets sikkerhed og velbefindende***«.

4.35 Artikel 21: (»*Blokering af adgangen til websteder*«) bør omformuleres ([18]). Fjernelse af websteder bør prioriteres frem for blokering, som er en sekundær foranstaltning, når fjernelse ikke kan finde sted. Blokering kan foregå parallelt med fjernelse som en kortsigtet taktik for at forstyrre adgangen og beskytte uskyldige brugere mod at blive udsat for indhold med seksuelt misbrug af børn ([19]). Denne artikel bør opfordre medlemsstaterne til at handle øjeblikkeligt og fjerne websiden.

4.36 Såfremt det ikke er muligt umiddelbart at fjerne en webside, bør kræfterne rettes mod at opspore websteder med tilknytning til distribution af børnemisbrugsindhold og følge deres bevægelser og aktiviteter med henblik på at forsyne autoriserede organer og internationale retshåndhævende myndigheder med information, der efterfølgende kan føre til fjernelse af dette indhold og efterforskning af dets distributører. EØSU anbefaler:

— internationale bestræbelser fra domænenavneregistres og relevante myndigheders side på at slette domæner med tilknytning til seksuelt misbrug af børn fra registrene;

— en større indsats for at efterforske fildeling også via »peer to peer«-systemer.

4.37 Artikel 21, stk. 2: Der er brug for en indsats for at påbyde eller på anden vis sikre, at finansielle institutioner opsporer og stopper finansielle transaktioner via deres tjenester, der letter adgang til materiale, der skildrer seksuelt misbrug af børn.

([17]) Se: http://www.un.org/docs/ecosoc/documents/2005/resolutions/Resolution%202005-20.pdf.

([18]) Se rapport fra Internet Watch Foundation om blokering og fjernelse.

([19]) http://www.iwf.org.uk/public/page.148.htm.

5. **Andre elementer, som det bør overvejes at medtage i direktivet**

5.1 Der nævnes i direktivet intet om databeskyttelse: I henhold til den europæiske menneskerettighedskonvention bør beskyttelse af børn i veldefinerede tilfælde veje tungere end databeskyttelse og ytringsfrihed.

5.2 På EU-plan bør der foregå et større samarbejde omkring håndhævelse af lovgivningen samt indføres nationale og internationale oversigtssystemer over krænkere tillige med et varslingssystem for forsvundne børn (Missing Child Alert System).

5.3 Børnemisbrug, der begås af børn, omtales ikke. Sådanne tilfælde bør betragtes som særlige tilfælde og bør behandles i artikel 9. Fænomenet dækkes blot af en kort bemærkning om interventionsprogrammer i artikel 20 ([20]).

5.4 I fuld respekt for subsidiaritetsprincippet opfordrer EØSU medlemsstaterne til at overveje at træffe særlige foranstaltninger med henblik på at sikre, at de nødvendige overvågningsmekanismer og den nødvendige psykologiske støtte tildeles de personer, som er beskæftiget med at beskytte ofre med henblik på at undgå negative mentale følger. Dette kunne gøres obligatorisk i stedet for være en frivillig mulighed for de ansatte.

5.5 EØSU roser Kommissionen for at anerkende »*det øgede behov for udveksling af oplysninger og erfaringer vedrørende retsforfølgning, beskyttelse eller forebyggelse, bevidstgørelse, samarbejde med den private sektor og ansporing til selvregulering*«. I den forbindelse vil EØSU gerne understrege behovet for at tage arbejdspladsen med i betragtning. På den måde vil arbejdsgivere og ansatte blive sig deres ansvar bevidst ved at rapportere om ulovlige aktiviteter, der måske først kommer for dagen forbindelse med en ansættelse eller efter kontakt med kunder/leverandører ([21]).

5.6 EØSU bemærker, at der ikke vil være ekstraomkostninger forbundet med at gennemføre det nye direktiv. Der er imidlertid behov for flere ressourcer, herunder til efterforskning, oplysningsarbejde, uddannelse, rådgivning og retshjælp for at sikre, at man hurtigst muligt kommer denne form for misbrug til livs.

5.7 Endelig ønsker EØSU at fremme oprettelsen af en **international retshåndhævende instans**, der skal efterforske seksuelt misbrug af børn i hele verden, så man kan finde frem til og retsforfølge distributørerne af elektronisk indhold og redde børn fra at blive misbrugt. Der findes en række taktikker ([22]), der kan være med til at mindske tilgængeligheden af sådant materiale, og såfremt disse taktikker finder anvendelse på verdensplan, kan de sikre, at den internationale respons over for disse kriminelle handlinger får en mere effektiv, hurtig og afskrækkende virkning.

Bruxelles, den 15. september 2010

Mario SEPI

Formand

for Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg

([20]) Det skønnes, at omkring en tredjedel af alle sædelighedskriminelle er under 18 år (May-Chahal og Herzog, 2003).

([21]) EØSU har fremsat forslag om et europæisk projekt »Europa mod seksuel udnyttelse af børn – SIG NEJ!« Se henvisning til udtalelsen i fodnote 1.

([22]) Se rapport fra Internet Watch Foundation.